

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
TOREK
27. JUNIJ
1989

Letnik XLIV.
Štev. 46 (2469)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
1000 din
P. b. b.

„Obir“ vložil okvirni projekt za lesovino

Tovarna celuloze „Obir“ na Rebrci je včeraj pri deželni vladi vložila projekt za lesovino (CTMP)! To je v razgovoru z uredništvom „Slovenskega vestnika“ dejal direktor tovarne dipl. inž. Feliks Wieser, ki je hkrati poudaril, da je zdaj odvisno od deželne vlade, kaj bo ukrenila za ogrožena delavna mesta v dolini Bele po napovedi deželnega glavarja Haiderja, da bo s 1. julijem letos ustavil proizvodnjo celuloze tako v tovarni Obir kot tudi v Magdalenu, če ne bo sprejeta za deželo sprejemljiva rešitev z zadevi Magdalen.

Wieser je v zvezi s tem projektom še dodal, da bi v primeru, če bi deželna vlada na svoji današnji seji vloženi projekt odobrila, na Rebrci proizvajali celulozo še dve do dve in pol leti, preden bi prešli na proizvodnjo lesovine. S tem pa bi tovarna „Obir“ vsem sodelavcem podjetja zagotovila delo do leta 1992.

Okvirni projekt za preusmeritev na proizvodnjo lesovine bo stal predvidoma 1,2 milijarde šilingov, od tega pa naj bi 300 milijonov šilingov prispevali dežela in zveza iz sredstev za gospodarski razvoj.

Slika: Mohar

Z novo spomenico k programski enotnosti!

Za predsednikom ZSO dipl. inž. Feliksom Wieserjem je na predloge Narodnega sveta o organizacijskem poenotenju odgovoril tudi njen tajnik dr. Marjan Sturm (slika). Predlagal je, „da prav na predvečer 70. obletnice plebiscita, ki bo

s strani uradne Koroške spet potekala v vzdušju nemško-nacionalne interpretacije teh dogodkov, koroški Slovenci ponovno izdelamo spomenico – tako rekoč narodnostni program –, ki mora biti po najširši razpravi obvezen za obe osrednji organizaciji ter za slehernega predstavnika koroških Slovencev.“

Sturm je na tovariškem srečanju v nedeljo pri Peršmanu zavzel kritično stališče k raznim napadom na ZSO in narodno skupnost. Pri tem je

bil zlasti omenjen svobodnjaški deželni glavar Haider, ki je dejal, da z organizacijsko naslednico partizanskega gibanja ni pripravljen na pogovore. Tako stališče naj ne bi samo razdiralo narodno skupnost, temveč ji vzelo tudi samozavest in identiteto, ki jo črpa iz vstaje proti fašizmu, je dejal Sturm. Prav tako kritično pa je Sturm ocenil poskuse posameznikov v sami narodni skupnosti, s pomočjo političnih strank v deželi izolirati ZSO, ko pa to

ni uspelo, postavljati zahteve po poenotenju organizacij.

Ločevanje v šoli je tajnik ZSO označil za pot v geto; poudaril je, da je takšen zakon v grobem nasprotju z perspektivo o evropski integraciji. V bodoči Evropi mora biti tudi prostor za evropsko dvojezičnost, je dejal Sturm: šola mora pripadnikom narodne skupnosti posredovati solidno znanje materinščine, nemško govorečim pa osnove slovenskega jezika in kulture.

VESTNIKOV VEČER

v društveni sobi
nad posojilnico
v Škofijah
v četrtek, 6. 7. '89
ob 20. uri

„Vestnikov večer“ je ugodna priložnost, da s člani uredništva razpravljate o „Občinskem portretu Škofije“ in sploh o poročanju Slovenskega vestnika. Vsi občani prisrčno vabljeni!

LESERABEND

in den Klubräumen
des Slowenischen
Kulturvereines
„Edinost“ (über der
Posojilnica-Bank)
am Donnerstag, den
6. 7. um 20 Uhr

Nützen Sie die Gelegenheit und diskutieren Sie mit den Redakteuren des Slowenischen vestnik über das Gemeindepotential und über andere aktuelle Fragen!

Veliko pozornosti med udeleženci shoda je pritegnil umetnik-plesalec s svojo izpovedjo k Heminemu jubileju.

Slika: Eggenberger

Zaključek Heminega jubileja: sence na katoliškem shodu

S katoliškim shodom, množično prireditvijo s skoraj 10.000 verniki iz vseh župnij, je v krška škofija v soboto v Celovcu sklenila Hemin jubilej.

Množična udeležba ter raznovrstni spored pa ni mogel pregnati sence, ki je padla na ta jubilej, saj je slovenska narodna skupnost v pripravah pred shodom dobila občutek, da se odgovorni v škofiji sramujejo popolne dvojezičnosti, kot je zapisana v dokumentih sinode iz zgodnjih 70-ih let.

S samo deloma dvojezičnim plakatom, ki je poleg tega vseboval še vidno diskriminacijo slovenske narodnostne skupnosti, je škofija ustvarila vtis, da se tudi cerkev odmika od demonstra-

tivne dvojezičnosti.

Deloma dvojezičen govor krškega škofa dr. Eгона Kapellarija na zaključni prireditvi v Celovcu ter deklaracija, ki sta jo v imenu glavne komisije za Hemin jubilej prebrala Maria Thurn-Valsassina in dvorni svetnik dr. Valentin Inzko, so bili žarki, ki so osvetlili zasenčeno sceno tega shoda kar se tiče slovenske strani.

Vsi upamo, da naj bi napovedi, „da se mir v lastni deželi lahko zagotovi samo z resnim in pravičnim sožitjem nemško (govorečega) večinskega prebivalstva in slovenske narodnostne skupnosti“, sledila tudi dejanja, ki bi Slovincem na Koroškem vrnila občutek enakovrednosti in enakopravnosti v dvojezični škofiji.

KOMENTAR

dr.
KRISTIJANA
SCHELLANDRA

Kitajska je bila nekoč vzgled in upanje naprednim gibanjem študentov in intelektualcev v zahodnih državah ter deželam tretjega sveta. Mnogim se je zdela njena pot v socializem bolj humana; kazalo je, da sta partija in vojska bolj povezani z ljud-

nost delovnih ljudi in zatiranih narodov.

Pa tudi upanja, da je to zvrst socializma mogoče reformirati, bodo utrpela hud udarec. Gospodarsko gledano so lahko reforme uspešne le tedaj, če je mogoč svoboden pretok informacij, če so ljudje

POKOL, USMRITVE
IN POSLEDICE

stvom kot v drugih socialističnih državah. V osemdesetih letih so začeli izvajati gospodarsko reformo, ki je obetala večjo blaginjo ljudstva, pa tudi previdna demokratizacija je dopuščala pričakovane pozitivnejšega razvoja.

Vsa ta upanja in pričakovanja pa so se po 11. juniju začela rušiti. Tisoči življenj mladih ljudi, študentov in intelektualcev pod gosenicami tankov in rafali brzo-strelk in mitraljezov „ljudske osvobodilne armade“, sojenja in nagle usmrtitve odražajo podobo sedanje Kitajske.

V tem času se je zrušilo več kot samo neko gibanje za več demokracije in osebne svobode v neki določeni državi. Socializem enopartijsko – centralistično kova je po Madžarski 1956 in Češkoslovaški 1968, da omenim samo dve veliki žalostni postaji njegovega razvoja, po mojemu mnenju dokončno zapravljal pravico, da se imenuje osvoboditelj in bodoč-

motivirani in imajo občutek, da lahko sooblikujejo razvoj v družbi. Brez pomoči in sodelovanja z razvitimi državami zahoda nobena socialistična država ne bo mogla dohiti kapitalističnih držav. Brez zaupanja lastnega ljudstva in tujih partnerjev pa ne bo gospodarskega napredka. Toda, kdo lahko po pekinških dogodkih zagotovi, da do podobnega razvoja ne bo prišlo tudi v drugih, danes reformsko razpoloženih socialističnih državah, posebno v Sovjetski zvezi?

Pekinski dogodki poleg tragične človeške komponente tudi pomenijo, da je nek politični in gospodarski sistem kot družbena alternativa propadel, zapravljal zaupanje ljudi in si nakopal neizbrisno sovraštvo predvsem mlade generacije. Ali bo steklo še več krvi ali pa bo za dolga leta prevladala resignacija – oboje je žalostno in bo odgovorne za to postavilo v zgodovino med najmračnejše figure v razvoju človeške družbe.

POZOR: sobota, 1. julij 89, POZOR
ob 16. uri„Prvi avstrijski ekstremistični
potovalni cirkus“

vabi na svojo krstno predstavo
v Mladinskem domu v Mikschallee

Sodelujejo: Heino Fischer (Celovec)
in Jörg-Martin-Wienauer (Gradec) z najnovejšim
kabaretističnim programom in magičnimi vložki;
Robert Schindel (Dunaj) z aktualnimi literarnimi
teksti;

prof. Peter Gstettner,
dr. Erik Adam in številni drugi znanstveniki
s celovške univerze
ter dr. Marjan Sturm

Za zaključek bo nastopila glasbena skupina
„Szelkialto“ iz mesta Pecs (madžarske, hrvaške,
srbske in pesmi drugih narodnosti)

Za pijačo in bife je poskrbljeno! Pridite vsi!

Življenjski jubilej
Lojzke Boštjančič

Prejšnji teden, 22. julija, je obhajala 70. rojstni dan dolgoletna podpredsednica Zveze slovenskih žena in vsestranska narodnopolitična delavka Lojzka Boštjančič iz Branč vasi pri Bilčovsu.

Vsi, ki Lojzko poznamo, ji teh let ne bi prisodili, saj je še z vso vnmemo sredi našega narodnega gibanja, zlasti v Bilčovsu in v odboru ZSZ v Celovcu. Tako svoj življenjski jubilej ni obhajala le v krogu svoje družine, ampak je bila deležna številnih čestitk tudi s strani naših narodnih organizacij. Najboljše želje ji je izreklo pred-

sedstvo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, delegacija Zveze slovenskih žena s predsednico Mileno Gröblacher (na našem posnetku) pa je Lojzko Boštjančičovo obiskala na njenem domu in ji izrazila priskrbe čestitke ter ji v znak hvaležnosti za dolgoletno delovanje v odboru ZSZ izročila skromno darilo.

Številnim čestitkam za njeno sedemdesetletnico se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika in ji kot zvesti bralki kliče še na mnogo leta!

Zernattu
memorandum
ni znan?

Novi predsednik koroške ÖVP dr. Kristoph Zernatto po lastni izjavi ne pozna vsebine memoranduma med avstrijsko zvezno vlado in obema osrednjima organizacijama koroških Slovencev iz februarja 1988. Na tiskovni konferenci pretekli teden v Celovcu ni znal odgovoriti na vprašanje, kaj misli o zahtevi koroškega Heimatdiensta o preklicu memoranduma in o ponovnih pogajanjih z vključitvijo Koroške.

„Po izvolitvi za namestnika deželnega glavarja sem govoril s Heimatdienstom in tudi s poslancem Smollejem, toda nikomur od njih nisem obljubil ničesar“, je dejal dr. Zernatto. Nasploh pa se je zavzel za rešitev problemov, „ki naj bi bila sprejemljiva za obe strani“.

K problemom znotraj ljudske stranke po katastrofalnem porazu na volitvah 12. marca 1989 pa je menil, da bodo seminarji, sestanki in druga zborovanja na lokalni, občinski in okrajni ravni privedli do resne reforme in da bo „iz kupa črepinj zrasla nova ljudska stranka“.

Vrnitev
k manjšim
občinam?

Združitev oz. razpustitev majhnih občin leta 1972 je po 17 letih spet postala aktualna tema v koroški politiki. Tokrat pa je predsednik ÖVP dr. Zernatto usmeril diskusijo v obratno smer, namreč da naj bi postale prejšnje združene občine spet samostojne.

KSOO: Heimatdienst
ni pogovorni partner

Odločni zavrnitvi zahteve koroškega „Heimatdiensta“ po preklicu memoranduma med avstrijsko zvezno vlado in obema osrednjima organizacijama se je s tiskovno izjavo pridružil tudi Klub slovenskih občinskih odbornikov. Poudaril je, da koroški Heimatdienst ni pogovorni partner slovenske narodnostne skupnosti ter da so zato njegove zahteve brezpredmetne.

Klub v izjavi nadalje

odločno zavrača vmešavanje Heimatdiensta v pogovore med zvezno oz. deželno vlado in slovensko narodnostno skupnostjo. „Ko gre za rezultate, ki so za Slovence pozitivni, KHD govori o protiuslugah. To jasno kaže na njegovo vlogo.“

Ob koncu izjave pa predsednik kluba Mirko Kumer poudarja, da je cilj koroškega Heimatdiensta asimilacija slovenske narodnostne skupnosti.

Predstavnice Zveze slovenskih žena so čestitale jubilarke k visokemu rojstnem dnevu.

HAIDER TUDI ZASTOPNIK DELOJEMALCEV?

se je nadaljevala neka znana zvezna tendenca, ali pa je treba upoštevati tudi še druge faktorje. Najbrž je potrebno.

Najbolj značilna je bila zelo nizka udeležba pri volitvah (pod 50%). Če upoštevamo dejstvo, da je delavska zbornica važen del avstrijskega sistema socialnega partnerstva, potem prav to vsiljuje vprašanje, ali se zaupanje delovnih ljudi v socialno partnerstvo krha.

Mislim, da to vsebinsko ni slučaj. Dejstvo pa je, da je v socialnem partnerstvu, ki nima nobene pravne osnove, o važnih zadevah v praksi vedno odločal le zelo majhen krog visokih funkcionarjev, ki so hkrati tudi predstavniki obeh velikih tradicionalnih političnih strank. Člani, navadni delovni ljudje, npr. v delavski zbornici nimajo možnosti soodločanja. To je izključno zadeva aparata

funkcionarjev, ki je kljub obstoju različnih servisnih služb odtujen od baze v podjetju in pisarnah. Voliš ali ne, kot delojemalci ne bo občutil kakršnekoli spremembe.

Zato zanimanje za volitve dramatično upada, čeprav verjetno večina ne zavrača sistema socialnega partnerstva. Ker so vodilni zastopniki zbornice tesno povezani z obema tradicionalnima

velikima strankama, ki sta v veliki meri odgovorni za nezadovoljivo politiko in škandale, tudi pri volitvah v delavske zbornice glasove pridobivajo svobodnjaki.

Tako se bo očitno dogajalo na vseh ravneh, dokler (vsaj še na zvezni ravni) veliki stranki ne bosta prenehali smatrati demokracijo in politiko za svojo skoraj „privatno“ zadevo.

Dr. Kristijan Schellander

Volitve v delavske zbornice so globalno potrdile trend, kakršnega so pokazale že tudi nedavne tri deželnozborske volitve. Ljudska stranka je utrpela močne izgube, socialisti so več ali manj dobro ubranili svojo pozicijo, svobodnjaki pa so svoj delež podvojili. Zelenim na področju zastopanja delavcev in nameščen- cev tudi tokrat kljub porastu ni uspelo postati pomemben faktor.

Ali torej lahko rečemo, da

Zveza koroških partizanov se je poklonila spominu na žrtve fašizma na Peršmanovini.

Tovariško srečanje: „Da bi se vedno ohranil jezik svobode!“

Tradicionalno srečanje partizanov iz Avstrije, Slovenije in Italije pri Peršmanu nad Železno Kaplo je bilo letos v znamenju počastitve delovanja sedanjega predsednika Zveze koroških partizanov Janeza Wutteja-Luca pa tudi potrditev, da si je slovenska narodna skupnost na Koroškem pripravljena izboriti svoje pravice, torej se tudi upreti vsem poskusom, da bi jo nemškonacionalne sile razdvojile ali pa nasilno asimilirale.

V počastitev truda in prizadevanj predsednika Zveze koroških partizanov Janeza Wutteja-Luca za svojo organizacijo mu je generalni konzul SFRJ Borut Miklavčič predal odlikovanje bratstva in enotnosti z zlatim listom, ki mu ga je podelilo predsedstvo SFR Jugoslavije ob njegovi 70. obletnici. V kratkem nagovoru je Miklavčič poudaril, da se je Luc vedno prizadeval samo za to, da bi se vedno ohranil le en jezik, namreč jezik svobode. Janez Wutte-Luc pa je po prejetju odlikovanja zadovoljen dodal, da tega odlikovanja ne smatra za osebno pohvalo, temveč kot priznanje za delovanje vseh članov Zveze koroških partizanov.

V drugem delu tovariškega srečanja je po govoru tajnika ZSO dr. Marjana Sturma

(objavljamo ga na 1. strani) njegova stališča potrdil tudi predstavnik NSKS dipl. trg. Janko Urank in menil, da je le s skupnim nastopanjem vseh koroških Slovencev mogoče doseči izboljšanje situacije narodne skupnosti. Solidarnost nemško govorečih demokratov v Avstriji pa je izrazil zastopnik avstrijsko-štajerskih partizanov Max Muchitsch, ki je udeležence pozval k budnosti, kajti „v nekaterih razredih so že postavili ločevalne stene!“

Skupno se prizadevajmo, da ločevanje ne bodo prenesli še na druga področja družbenega življenja! V posebnem pismu je svojo solidarnost izrazila tudi zastopnica Dokumentacijskega arhiva avstrijskega upora Brigitte Bailer-Galanda, ki je kot predstavnica edine profesionalne raziskovalne ustanove tudi podčrtala, da je delovanje Zveze koroških partizanov „v smislu demokratičnega in antifašističnega načela izredno pomembno.“

Andrej Mohar

Generalni konzul Miklavčič je predal Janezu Wutteju-Lucu odlikovanje (slika zgoraj), kulturni spored pa je poleg Godbe na pihala in otroškega zbora iz Škocjana (Slovenija) oblikoval tudi kapelški mešani pevski zbor „Zarja“ (na sliki spodaj).

OBZORNIK

Perestrojka vseh odnosov na vzhodu?

Če upoštevamo povojno razdelitev Evrope, kako daleč smejo iti države vzhodne Evrope v razvijanju svojih odnosov z zahodom? Ali si lahko predstavite scenarij, pri katerem bi notranji nemiri v katerikoli državi Varšavskega sporazuma zahtevali sovjetsko vojaško posredovanje?

IZ MOSKVE POROČA ANTON RUPNIK

Takšne vprašanje je dobil sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze od dopisnika ameriškega tednika Times, in kaj je odgovoril? Takole: „Enako daleč kot gre lahko katerikoli država NATO v razvijanju svojih odnosov z vzhodom. Ne, takšnega scenarija si ne morem predstaviti.“

Če bi bil odgovor samo v tem, bi to pomenilo zares popolni preobrat v odnosih Kremlja s svojimi blokovskimi zavezniki. Ampak Ševardnadze je svojega ameriškega sobesednika opozoril na to, da „Združene države zase izključujejo možnost, da bi se odpovedale uporabi sile v katerikoli situaciji, ki po njihovem mnenju škoduje pomembnim interesom ZDA. To govorim v vednost.“

Kaj to pomeni?

Vzemimo primer: kaj bo ali bi bilo, če bo ali če bi po smrti romunskega diktatorja Ceausesca tam prišlo do nemirov? Kako bo Kremlj reagiral na povsem realno možnost, da bi na Madžarskem po demokratičnih volitvah komunisti izgubili večino v parlamentu, pa torej tudi mandat za sestavo vlade, se pravi (absolutno) oblast?

SI: Willi Brandt petič predsednik

STOCKHOLM. Willi Brandt bo še dalje predsednik Socialistične internacionale, saj so udeleženci 18. kongresa soglasno sprejeli predlog o njegovem petem zaporednem mandatu v vrhu te organizacije. Med 25 podpredsednikov pa sta tudi avstrijski predsednik socialistične stranke, kancler dr. Franz Vranitzky, ter predsednik mladih socialistov Gusenbauer.

V razpravi so delegati kongresa opozarjali na nujnost pogajanj o razorožitvi. Menili so, da so pogoji za pozitivni razplet zdaj boljši kot kdajkoli.

Predstavnik avstrijske socialistične stranke in bivši zunanji minister dr. Peter Jankowitsch pa je menil, da

Še včeraj čisto hipotetična vprašanja postajajo povsem realna, možna.

Ali je Ševardnadze z dodatno „informacijo“ vendarle hotel reči, da bi si enako kot ZDA v svojem interesnem območju tudi Moskva vzela pravico, da varuje svoje interese tam in takrat, kadar bi bili v resni nevarnosti?

Odgovor gre iskati v globalnem. Mihail Gorbačov lahko uspeva tudi znotraj bloka (SEV oziroma vojaškega Varšavskega sporazuma) le tako, da ostane dosleden svoji notranji politiki demokratizacije, oblikovanja pravne države in reform, v zunanji pa, če bo v dejanjih izvajal to, kar razglasa za „novo mišljenje“. To pa seveda povsem izključuje kakršenkoli vojaški poseg ZSSR v notranje zadeve blokovskih zaveznikov, pa naj bi morebitni „zavezniki“ še toliko prosili za bratsko pomoč.

Ševardnadzeja je zatorej treba vzeti dobesedno: Berlin junija 1953, Budimpešta oktobra 1956 ali Praga avgusta 1968 so neponovljivi dramatični dogodki zgodovine vzhodnega bloka, hladne vojne, ideološko-sistemskih konfrontacij, blokovske politike nasploh.

je kljub velikemu napredku potrebno še veliko storiti na področju človekovih pravic in državljanov svobod, saj so te v mnogih državah – tudi Evrope – še vedno omejene.

Demonstracija proti gradnji predora Plöcken

DUNAJ. Velika množica demonstrantov s Koroške, Salzburga in Tirolske je pretekli teden demonstrirala pred parlamentom in zahtevala umik načrta gradnje predora na Pločah ter primeren načrt za rešitev problema tranzitnega cestnega prometa za Avstrijo in srednjo Evropo.

Madžarska polnopravna članica?

HAAG. Madžarska želi čimprej postati polnopravna članica Evropskega sveta, je izjavil madžarski minister za pravosodje Kalman Kulscar, ki se je pretekli teden udeležil ministrskega sestanka 23 držav – članic. Madžarska ima skupaj s Poljsko, Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo status posebne gostje v tem svetu.

HEUTE IM SLOVENSKI VESTNIK

Kennt LHStv. Zernatto das Memorandum wirklich nicht?

Uninformiert gab sich im Rahmen eines Pressegesprächs der neue ÖVP-Chef Kärntens LHStv. Dr. Kristof Zernatto hinsichtlich des zwischen der Bundesregierung und den beiden zentralen Organisationen der Kärntner Slowenen geschlossenen Memorandums vom Februar 1988.

Zernatto erklärte, daß er den Inhalt der Vereinbarung (zweisprachige Handelsakademie, Subventionen für

zweisprachige Kindergärten, Basisfinanzierung der Volksgruppenorganisationen und slowenische TV-Sendungen – Anm. d. Red.) zu wenig kenne und daher auch nicht zur Forderung des KHD nach Annullierung des Memorandums Stellung nehmen könne.

Dr. Zernatto erklärte lediglich, daß er mit Vertretern des KHD sowie auch mit dem Abgeordneten der Grünen Karel Smolle in Sachen Min-

derheitenfrage gesprochen, jedoch keine Versprechungen gemacht habe. Er, Zernatto, trete jedenfalls für Lösungen ein, „die für beide Seiten annehmbar sein sollten.“

Der Villacher Reformkurs greift

Der Rechnungsabschluß 1988 bestätigt der Stadt Villach das Greifen des Reformkurses von Bürgermeister Helmut Manzenreiter: Alle Unternehmungen der Stadt schreiben schwarze Zahlen, der Schuldenstand konnte wesentlich abgebaut, die Personalkosten weiter gesenkt werden. Dem Gemeinderat konnte somit eine ausgeglichene Jahresrechnung mit einem Sollüberschuß von rund 22 Millionen Schilling zur Beschlußfassung gelegt werden.

Wie Bgm. Manzenreiter und Finanzreferent Vzbgm. Haslinger in der Presse-Konferenz am Dienstag bekanntgaben, schließt die Haushaltsrechnung 1988 im Ordentlichen Haushalt mit Einnahmen und Ausgaben von 907,4 Millionen Schilling ab, was gegenüber der Budgeterstellung eine Ausweitung von rund 47,1 Millionen Schilling oder 5,48 Prozent bedeutet. Der Sollüberschuß von rund 22 Millionen Schilling wurde zur Rücklagenbildung bzw. zur teilweisen Bedeckung des Außerordentlichen Haushaltes mit Einnahmen und Ausgaben in Höhe von 138,9 Millionen Schilling herangezogen.

Neben der vorsorglichen Rücklagenbildung wurde diese verbesserte Ertragslage vor allem zum Abbau der Schulden der Stadt genutzt. So konnte laut Jahresrechnung die Pro-Kopf-Verschuldung Villachs von 8.606 auf 7.849 Schilling gesenkt werden, das sind 757 S oder 8,8 Prozent.

Schatten über dem Katholikentag

Mit einer Großveranstaltung, die allerdings nicht ohne Spannungen über die Bühne ging, wurde am Samstag in Klagenfurt das Hemma-Jubiläum in Form des Katholikentages abgeschlossen. Zur Veranstaltung waren rund 10.000 Menschen aus allen Pfarren der Diözese gekommen, das Motto des Katholikentages war zweisprachig und lautete „Und morgen – in jutri...“

Ein Grund für die aufgetretenen Spannungen rund um den Katholikentag war nicht zuletzt die von der Diözese zu verantwortende Plakat-Werbung für den Katholikentag, die zweifellos einer Brückierung der slowenischen Gläubigen in der Diözese gleichkam. Es wurden nicht nur optische, die slowenische

Volksgruppe diskriminierende Akzente gesetzt, sondern erkennbar gemacht, daß sich in der zweisprachigen Diözese Klagenfurt/Celovec der Trend in Richtung Mehrheitssprache verstärkt.

Der zum Teil zweisprachig gehaltenen Rede des Diözesanbischofs Dr. Egon Kapellari und der von Maria Thurn-Valsassina und Dr. Valentin Inzko verlesenen Deklaration der Hauptkommission des Hemma-Jubiläums, in der „dem Frieden im eigenen Land, der nur durch ein echtes und gerechtes Miteinander der deutschen Mehrheitsbevölkerung und der slowenischen Volksgruppe zustandekommen kann“, besonderes Gewicht verliehen wird, sollten auch Taten folgen!

Konzert zborovodske šole in ansamblov GŠ

Glasbena šola na Koroškem je pretekli teden končala šolsko leto. Minulo sredo je izvedla zaključni koncert, v četrtek pa je bil v Mladinskem domu koncert njene zborovodske šole in ansamblov. Prav ta koncert pa je bil poseben dogodek, saj smo prvič prisluhnili pesmi in zvočkom zbora in ansamblov, ki so nastopili z domislino zasedbo instrumentov in seveda s primernimi aranžmaji. Pri tem mislimo na duo citer, tercet klarinetov, kvintet saksofonistov in predvsem na instrumentalni ansambel iz Borovelj, ki ga vodi Roman Verdel. Ta je izvedel Schubertovo Postrv v zelo posrečeni zasedbi. Zanj je prof. Lovro Sodja dejal, da te skladbe v taki postavitvi še ni slišal, čeprav kot glasbenik pozna različne izvedbe.

Pevski zbor glasbene šole smo sicer že večkrat slišali in tudi občudovali njegovo ubranost, vendar je bil nastop v Celovcu povezan s posebnim dogodkom: Irena Brežjak, Milena Kernjak in Jožko Pack so popoldne pred nastopom opravili dirigentski izpit. Tako je naša glasbena dejavnost bogatejša za tri zborovodje, ki imajo ustrezno kvalifikacijo. Da so svoje šolanje dobro opravi-

vili, smo se lahko prepričali ob njihovem nastopu. Njihov mentor je bil znani profesor glasbe in dirigent prof. Matevž Fabjan iz Ljubljane, ki ga poznamo tudi kot zborovodjo komornega in otroškega zbora RTV Ljubljana. Trem mladim dirigentom k uspešnemu zaključku iskreno čestitamo in jim želimo mnogo uspeha pri delu.

Nastopajočim je spregovoril tudi predsednik GŠ Jožko Hudl, se jim zahvalil za prizadevno sodelovanje in jih pozval, da svoje usposabljanje nadaljujejo.

Umrli je A. Dermota

Minuli teden (22. 6. 1989) je na Dunaju umrl znani slovenski operni umetnik Anton Dermota, prvak dunajske državne opere. Bil je tenorist in upodobil je več kot 50 vlog; največji

sloves pa je dosegel z interpretacijami Mozartovih skladb.

Dermota je po študiju glasbe in praksi v Ljubljani leta 1934 odšel na izpopolnjevanje na Dunaj, že leta 1936 pa so ga tam angažirali v državni operi. V času njegove umetniške poti je gostoval v največjih opernih hišah kot je Mitropolit v New Yorku, milanska Scala, londonska Kraljevska opera; redno pa je sodeloval na slavnostnih koncertih v Salzburgu, rojstnem kraju W. A. Mozarta.

Anton Dermota, ki je umrl v 79. letu starosti, izhaja iz Kroke na Gorenjskem, znane družine, iz katere smo kot tenorista Slovenskega okteta poznali brata Gašperja. Z Antonom Dermoto je avstrijsko glasbeno življenje izgubilo enega izmed zadnjih predstavnikov povojnih izvajalcev pesmi in oratorijev.

Kljub večdesetletnemu bivanju na Dunaju je Dermota vedno ostal zvest slovenskemu rodu in kot tak nastopal tudi v domovini oz. Jugoslaviji.

Protest des Klubs slowenischer Gemeinderäte

Der Klub slowenischer Gemeinderäte protestierte in einer Presseaussendung schärfstens gegen die Einmischung des „Kärntner Heimatdienstes“ in die Verhandlungen der slowenischen Volksgruppe mit der österreichischen Bundesregierung sowie der Kärntner Landesregierung.

Instrumentalni ansambel boroveljskega oddelka glasbene šole pod vodstvom Romana Verdela je presenetil s posebno priredbo Schubertove Postrvi (Die Forelle) – slika levo; posebno pozornost poslušalcev pa so pritegnili pevci in pevke pevskega zbora GS, ki so izvajali pevsko zahtevne skladbe. Poseben dogodek pa je bil brez dvoma prvi nastop mladih zborovodij, ki so ta večer prejeli diplome. Na sliki (z leve proti desni) Jože Pack, Milena Kernjak in Irena Brežjak z mentorjem Matevžem Fabjanom. Na spodnji sliki pevski zbor glasbene šole, ki mu je dirigirala tudi Irena Brežjak.

„Rož“ na gradu Bekštanj

Izredno odmeven in uspešen koncert šentjakobskega zbora s pesmimi zatiranih narodov „Ponižani in razžaljeni“ v 22 jezikih bo predstavljen tudi v Grajski areni Bekštanj/Burgarena Finkenstein. V tej areni v zadnjih letih v poletnih mesecih predstavljajo samo kvalitetne kulturne programe iz vse Evrope.

Koncert bo v petek, 30.

junija ob 21. uri in sicer ob vsakem vremenu (v primeru slabega vremena v grajskem šotoru). Vstopnice dobite v predprodaji pri vseh občinskih in mestnih turističnih poslovalnicah. Kot prireditelji nastopajo Kulturni urad mesta Beljak, Avstrijsko-jugoslovansko društvo, Slovenska prosvetna zveza, SPD „Jepa-Baško jezero“ in SPD „Rož“.

Še letos odvetnik za bolnike

CELOVEC. – Po zvezni deželi Salzburg bodo tudi na Koroškem uvedli „odvetnika za paciente“ (Patientenanwalt) ter posredovalnico, v kateri se bodo bolnišnice oz. zdravniki lahko brez sodišča dogovorili o odškodnini bolniku v primeru napak pri zdravniških posegih oz. pri zdravljenju. Postopek bo za prizadete bolnike brezpla-

čen, stroške pa bodo prevzele bolnice oz. zdravniška zbornica in dežela Koroška. Inicijativo za umestitev odvetnika ter posredovalnico v sporih je sprožil novi referent za deželne bolnišnice dr. Kristof Zernatto, ki je na tiskovni konferenci dejal, da računa z realizacijo projekta še v tem letu.

Mladi umetniki

CELOVEC. – Na glavni šoli v celovškem predelu Šentrupert si je mogoče ogledati posebno razstavo: šolarji iz partnerskega mesta Dušanbeja (Tadžikistan) so jim posredovali razstavo risb, ki izražajo vtise o življenju in veselju mladih v „daljnem“ mestu.

Nove težave

BELJAK. – Ne samo da se podjetnik Haselsteiner zdaj noče odreči svojih 26 odstotkov delnic tovarne celuloze v Magdalenu in da hoče biti soudeležen tudi v primeru novih lastnikov, pa tovarna sama ne dela drugega kot same težave: dnevno „proizvedejo“ v Magdalenu 200.000 šilingov izgube in tudi tehničnih problemov nikdar ne zmanjka. Prejšnji teden so jim zaradi okvare spet ušle izredno velike količine žveplovega dioksida, tako da so morali obratovanje spet za nekaj časa ustaviti. Take okvare pa nastajajo skoraj vsak tretji dan.

Kolesarimo...

PODROŠČICA. – Posebno akcijo so izvedle Avstrijske dravske elektrarne skupaj z Avstrijskimi železnicami: v nedeljo so priredile 1. rožansko družinsko kolesarjenje, ki so jo podprli tudi občini Šentjakob in Borovlje ter avto-moto zveza ARBÖ. Štart kolesarjev je bil v Podroščici, proga pa je vodila vzdolž Drave do Grabštanja. Za povratak domov je bil na voljo poseben vlak, katerega pa so se tudi že na poti v Grabštanj lahko poslužili vsi tisti, ki jim je med potjo zmanjkalo sape.

OGLASA

Počitniški praktikantki (2 Ferialpraktikantinnen) – **servirko brez inkasa in recepcijsko pomočnico** – išče za meseca julij in avgust RUTAR-Lido, turistični počitniški center, 9141 Dobrila vas, telefon 0 4236/2262-0.

Ugodno prodam avtomobil Citroen Visa, letnik 1983. Ponudbe na telefon 0 463/249503.

Nove zanimivosti v Minimundusu

CELOVEC. – Minimundus – malo mesto ob Vrbskem jezeru – je pred kratkim odprl svoja vrata, minuli teden pa so predstavili nove modele znamenitosti doma in po svetu. Med novimi modeli, ki so na ogled obiskovalcem, so Rotovž v Bruslju, grad Dachau, radioteleskop v Effelsbergu v Zvezni republiki Nemčiji, Maoristavba v Novi Zelandiji, Partenon v Atenah in (na našem zgornjem posnetku) postaja podzemne železnice Stadtpark na Dunaju.

Kot je znano, Minimundus deluje v okviru avstrijske družbe „Rettet das Kind“ („Rešite otroka“), katere izkupi-

Uspela reforma proračuna 1988

BELJAK. – Občinski svet mesta Beljak je na svoji zadnji seji potrdil zaključni račun za leto 1988. Redni proračun občine za preteklo leto je znašal blizu 900, izredni pa skoraj 140 milijonov šilingov. Presežek, ki ga je prigrisnila mestna občina, pa znaša 22 milijonov šilingov. Na tiskovni konferenci je bilo rečeno, da reforma proračuna, ki jo je uvedel aktivni župan Helmut Manzenreiter že izkazuje pozitivne učinke.

V preteklem letu se je tudi znižala zadolženost po posameznem občanu z 8.606 na 7.849 šilingov.

ček je namenjen v korist revnim in drugim otrokom v stiski, zato je vsak obisk malega mesta ob Vrbskem jezeru tudi podpora humanim oz. dobrodelnim namenom.

Štefan Messner bral zlato mašo

ŽELEZNA KAPLA. – V kapelški farni cerkvi je dolgoletni domači župnik Štefan Messner bral v nedeljo svojo zlato mašo, kar pomeni, da že 50 let mašuje v koroških farah. K temu visokemu jubileju zlatomašniku iskreno čestita tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

Ljudska šola

CELOVEC. – Mohorjeva ljudska šola sporoča, da je njena pisarna odprta vsak torek od 8. do 11. ure v Slomškovem domu, 10. Oktobra 25/II, telefon 0463/56860. Prijave so še možne.

Mokri veselici

ŽELEZNA KAPLA/BILČOVŠ. – Slovenski športni klub Obir s svojo „športno nočjo“ v soboto ni imel veliko sreče, saj je deževno vreme prenekatere ljubitelju te prireditve prekrizalo obisk. Tudi „Čudežna polja“ obiskovalcev niso mogla povsem ogreti. Zato zdaj razmišljajo, da bi prireditve jeseni ponovili.

Nekoliko bolje se je godilo v Bilčovsu, kjer je imela svojo veselico EL. Pod streho in ob zvokih ansambla Melos so se vrteli in klepetali do jutranjih ur.

Škofiški župan bo Paul Skant

ŠKOFIČE. – Dosedanji škofiški župan Helmut Wrulich bo konec meseca iz zdravstvenih razlogov odstopil. Zato se je škofiška SPÖ ukvarjala s vprašanjem, kdo bo njegov naslednik in sklenila, da bo občinskemu svetu predlagala dosedanjega podžupana Paula Skanta, za podžupana pa Walterja Isoppa.

Harmonična skupnost v Slovenjem Plajberku

Kjer je volja in seveda tudi prizadevnost, je mogoče marsikaj ustvariti. To so pokazali Plajberžani, ko so minulo nedeljo pri Andiju v Podnu izvedli pester kulturni spored.

Posebnost te prireditve pa je v tem, da so na njej sodelovali tako otroci kot starši in povrh tega občani obeh narodnih skupnosti. Ravnatelj Kristijan Zeichen, ki je organizator in mentor tega spodbudnega gibanja, je uvodoma dejal, da je prav, če starši in otroci nastopajo skupaj, da zaigrajo in zapojejo. Pod stogom idilične domačije se je zbralo mnogo domačinov, med njimi tudi nekaj letoviščarjev, ki so z vso pozornostjo sledili poteku prireditve v obeh deželnih jezikih, in treba je priznati, da je bil spored na dostojni kakovostni ravni. Slišali smo

pesmi, kratke prizore in godbo. Res, prijetno smo se zabavali. Poleg tega so pripravili še bazar in predstavili krajevni časopis.

Prireditev je tekla pod geslom „Mi otroci – Wir Kinder“. Otroci so torej s svojim učiteljem spodbudili starše, da se z njimi podajo na oder. Vsi so nalogo vzeli resno in žrtvovali marsikatero prosto uro. In trud ni bil zaman. Izkupiček prireditve so dobrodelno namenili otrokom iz Slovenjega Plajberka, da bodo šli v počitnicah na sinje Jadransko morje, kjer si bodo nabrali novih moči za prihodnje šolsko leto.

Kristijanu Zeichnu in vsem, ki so prispevali k uspešni prireditvi, gre vse priznanje, saj so pokazali, da tudi v Slovenjem Plajberku znajo poprijeti za kulturno delo. A.K.

Šaljiva pripomba Kristijana Zeichna, da jim oder pomeni svet, ni bila, kot kažeta zgornji in spodnji posnetek, iz trte zvita, saj dokumentirata vse življenje igralcev v njihove vloge. To velja seveda tudi za otroke, ki so sodelovali, a tudi za veliko število mladih gledalcev, ki so občudovali svoje vrstnike na odru. Na levi spodaj – Zeichen med svojim pozdravom.

Ivan Dolenc

Za dolar človečnosti

Spet se povrnem na cesto, snegu in ledenemu vetru navkljub, izkopljem se iz svoje zagate, začasnost pa prepustim drugim. Mici, ki začasnost prodaja kot nekakšna veletrgovina, Stipetu, ki je samoljuben in je zato pozabil rojake onkraj morja, Slovincu, ki išče spet mlado, zdravo ženo, še Francki, ki se ji ne mudi prav nikamor, dokler ji Rade še nosi darila.

Morda sem krut in nesramen, sem nadaljeval ta svoj samogovor, toda svoje zača-

snosti se znebim prav kmalu, ker moram, moram!

Izmučen sem zaspal. Sanjal sem o železnici, ki sem jo kot potnik iz velike daljave s kovčkom v roki zapustil pred nekaj dnevi. Železniški peron je bil poln zabojev. Nisem jih odpiral, zakaj vedel sem, zatrdno sem vedel, da so v njih banane in oranže.

V nedeljo sem napisal pismo domov. V tem pismu je bilo mnogo lepih besed, tega se prav dobro spominjam. Napisal sem ga prav-

zaprav samemu sebi, ves moj načrt za prihodnji teden je bil na tistem listu papirja, na koncu pa zmaga, popolna zmaga in niti sledu več o začasnosti. Ko sem pismo zase še enkrat prebral, preden sem ga oddal, sem se zgrozil. Torej tako zelo se ti mudi, sem si rekel, napisal si pismo, kar piteklo je iz tebe.

Pismo sem oddal v poštni nabiralnik pred poslopjem svojega začasnega doma in se zapodil proti mestu. Pod nogami nisem občutil ne snega ne ledu. Moji novi škornji so kar drsli, tako zelo sem hitel. Cilja, seveda, nisem imel nobenega. Rad bi se samo prepričal, koliko blokov lahko prehodim, če se kdaj poženem v najhitrejšo hojo. Mudilo se mi je pa tako morda kakšne pol ure, morda celo uro, kaj vem. Obstal sem šele pred nekim hotelom na Portageu, ta pa je bil že daleč na drugi strani mesta. Stopil sem v vežo in si

kupil cigarete, spet tisto rumeno škatlico s črno mačko na pokrovu. Prižgal sem si eno in se sprehodil po sprejemnici z enega konca do drugega. Iz kavarnice za steklenimi vrati se mi je smehljala rdečelasa ženska. Nasmehnil sem se ji v odgovor, s tistim začasnim smehljajem, ki prav nič ne pomeni. Preložila je svoje drobne noge na stolčku, odpela si je plašč, da mi je pokazala svoje dekolirano oprsje. Meni pa se je že spet mudilo dalje. Stopil sem na cesto in se napotil proti uradu za delo. Nič zato, če je urad zaprt, videti sem hotel, kako hitro pridem do njega. Okna so bila mračna in pusta. Šele zdaj sem opazil, da je stavba bolj podobna baraki kot pa državnemu uradu.

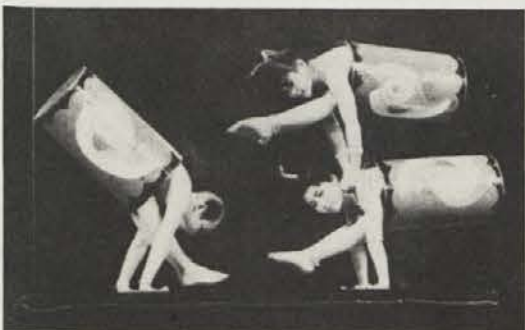
Nekje na Mainu sem spil skodelico kave. Restavracija je bila majčkена in prazna. Lastnik je sedel za blagajno

in bral časopis. Listi so bili polni slik.

Na cesti sem spet začel gledati po napisih nad večjimi hišami. Za vsakim napisom sem si poiskal začasni poklic, s katerim bi se lahko že jutri postavil pred delodajalca. Pred pekarno sem bil pekovski pomočnik, pred mesnico zavijač naročil, pred veliko restavracijo pomivalec posode. Povsod sem kaj našel zase, povsod sem si mislil, da imam ugodno priložnost za delo.

Potem sem si začel ogledovati ljudi, ki so stopali mimo mene ali sedeli v avtomobilih in – kot bi trenil – za vedno spet izginili. V avtomobilih je tu in tam sedela kakšna ženska, na pločniku pa ni bilo nikjer nobene. Začudil sem se. Korakal sem samo mimo moških, med njimi je bilo prav malo mladih.

(dalje prihodnjič)

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	TE DNI NA TELEVIZIJI
TO 27.6.	9.05 Pustolovščina v Vancouvru; 10.30 Pesnikov se ne poljubljajo; 13.40 Paradiž živali; 14.00 Bill Cosbyjeva družinska zveza; 14.30 Waltonovi; 15.30 Spored za najmlajše; 18.00 Mi; 18.30 Knight Rider; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Dežela gora; 21.00 Poglej in zadeni; 21.07 Dallas; 22.05 J. D. ubijalec; 23.35 Miami vice; 0.20 Aktualno.	16.55 Tedaj; 17.30 Orientacija; 18.00 Pustolovščina v Vancouvru; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Tista reč; 21.00 Poglej in zadeni; 21.07 Zunanje politični report; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.	18.00 Dnevnik; 18.05 Poslovne informacije; 18.10 Da ne bi bolelo; 18.30 Spored za otroke: M. Čanak: Čirule – čarule: čarobne karte; Pisani svet: Fadil; 19.05 Risanka; 19.15 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 C.Barma: Klan; 21.55 Dnevnik; 22.15 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.20 Schwarzwaldska klinika; Nenavadne zgodbe.	 Dober artistični naraščaj Četrtek, 29. 6. 1989, TV A1, 20.15 – Čeprav tačas v Celovcu gostuje Avstrijski nacionalni cirkus z zares odličnim artističnim programom, pa so mednarodna srečanja najboljših mladih cirkuških artistov posebno očarljiv dogodek. Prav iz vrst teh mladih artistov, ki vsako leto pokažejo svoje znanje v Parizu, razni cirkusi širom sveta pridobivajo svoje najboljše točke. Posnetek mednarodnega srečanja iz lanskega leta pa bo predstavil tudi edinstveno točko japonskih artistov (na sliki).
SR 28.6.	9.05 Pustolovščina v Vancouvru; 10.30 Svilene nogavice; 14.00 Bill Cosbyjeva družinska zveza; 14.30 Waltonovi; 15.30 Spored za najmlajše; 18.00 Mi; 18.30 Knight Rider; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Priča obtožbe; 21.55 Pogledi s strani; 22.00 Viva Zapata; 23.40 Miami vice; 0.25 Aktualno.	16.55 Tedaj; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Pustolovščina v Vancouvru; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Argumenti; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Tekmovanje za nagrado I. Bachmann; 23.00 Evrovizijsko tekmovanje za mlade plesalce 1989; 0.45 Poročila.	12.55 Gazi Mestan: Šest stoletij od bitke na Kosovu; 16.30 Videostrani; 18.00 Dnevnik; 18.10 Mozaik: Alpe-Jadran; 18.35 Spored za otroke: Rožni pogovori; Robin in Rozi: Zidarja; 19.00 Risanka; 19.15 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 Čakajoč v vicah; 21.45 Dnevnik; 22.10 Schwarzwaldska klinika; Hooperman.	
ČE 29.6.	9.05 Pustolovščina v Vancouvru; 10.30 Argumenti; 14.00 Bill Cosbyjeva družinska zveza; 14.30 Waltonovi; 15.30 Spored za najmlajše; 18.00 Mi; 18.30 Knight Rider; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Jutrišnji cirkus; 21.20 Vstopite; 21.35 Jolly Joker; 22.25 Gentelmeni prosijo k blagajni; 23.45 Branje za nagrado I. Bachmann.	17.10 Tedaj; 17.15 Izrael, čisto navadna dežela; 18.00 Pustolovščina v Vancouvru; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranje politični report; 21.20 David; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.	16.30 Videostrani; 16.40 Poletna noč; 18.00 Dnevnik; 18.10 Tv-mozaik: Po sledih napredka; Na pragu 21. stoletja; 18.35 Spored za otroke: Bendji; 19.00 Risanka; 19.15 Dobro je vedeti; 19.30 Dnevnik; 20.05 E. Zola: Denar; 21.40 Tednik; 22.30 Dnevnik; 2.55 Poletna noč; Schwarzwaldska klinika; Leteči cirkus Monthyja Pythona.	

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE 18.10–19.00

Torek, 27. 6.
Halo, prijatelji!

Sreda, 28. 6.
Glasbena sreda

Četrtek, 29. 6.
Rož–Podjuna–Zilja

Pogled nazaj – s ponosom

Nedelja, 2. 7. 1989 – Letos je bila na slovenski gimnaziji opravljena tisoča matura – jubilej, ki so ga dijaki, profesorji in starši slovesno proslavili na letošnji šolski akademiji pod zahtevnim motom Ivana Cankarja: „Bodi klas na polju, roža na travniku in javor v gozdu“.

V oddaji „Misli, mnenja in spomini“ se bomo pogovarjali z nekaterimi absolventi in absolventkami gimnazije (od prvih do letošnjih), pa tudi z bivšim in sedanjim ravnateljem, o njihovem osebnem odnosu do gimnazijskih let in tudi o tem, koliko je slovenski gimnazijci uspelo zadostiti visokim idealom, ki si jih je zastavila sama, in ki jih je začrtal dr. Tischler ob ustanovitvi šole leta 1957 v prosvetnem ministrstvu na Dunaju: „Naredite kvalitetno šolo in vzgojite dijake v dobre Slovence in dobre Avstrijce!“ Oddajo je pripravila Mira Grötschnig-Einspieler.

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 30. 6. 21.00	Grajska arena, Bekštanj	PONIŽANI IN RAZŽALJENI Pesmi zatiranih narodov, vodi: Lajko Milisavljevič, scena: Marjan Sticker. (Ob slabem vremenu v grajskem šotoru).	Kulturni urad mesta Beljak, Avstrijsko-jugoslovansko društvo, SPZ, SPD Jepa-Baško jezero, SPD Rož.
Petek 30. 6. 20.30	nad menzo univerze, Celovec	VESELICA S SKUPINO „P.I. Man & Memre Buku“ Skupina obstaja od leta 1980, vseh 10 članov prihaja iz Surinama oz. s Karibike.	UNIKUM
Petek 30. 6. do sobote 1. 7.	pri Kovaču na Obirskem	KEGLJAŠKI TURNIR	SPD Valentin Polanšek
Sobota 1. 7. 20.15	na Humu, pri Rožku	NOKTURNO S HARFO – Večer oblikuje harfistka Pavla Uršič-Kunej.	
Sobota 1. 7. 16.00	pri Šoštarju, Globošnica	1. DEŽELNI KONGRES MLADE KEL Predavata: Miha Zablatnik in Andreas Wabl.	
Sobota 1. 7. 20.30	pri Šoštarju, Globošnica	OPEN-AIR ZA GLASBENO ŠOLO Nastopajo: Novi fosili, „4J“.	Mlada KEL
Sobota 1. 7. 10.00	Brezje pri Trziču	TOVARIŠKO SREČANJE	Področni odbor koroških partizanov Gorenjske
Sobota 1. 7. 20.00	Hum pri Rožku	KONCERT harfistke Pavle Uršič-Kunej	SPD Peter Markovič
So. 1. 7. in ne. 2. 7.	šola v Sentrupertu pri Velikovcu	SKLEPNA ŠOLSKA PRIREDITEV in ogled šolskih izdelkov Kulturni spored. Pričetek: v soboto ob 14.00, v nedeljo ob 16.00.	Kmetijsko gospodinjstva šola v Sentrupertu
Nedelja 2. 7. 10.00	farna cerkev, Sentprimož	SCHUBERTOVA MAŠA V G-DURU za zbor, soliste in orkester	SPD Danica
Ponedeljek 3. 7. 19.30	Mladinski dom Celovec, Miksch-allee 4	12. PODELTIEV BRALNIH ZNAČK Gostje: Kristina Brenkova, Jože Zupan, Vitan Mal, Ciril Zlobec in Andrej Kokot.	SPZ, Krajevna društva in slovenska gimnazija
Potovanje na makarski revieri			
Zveza koroških partizanov (organizator Janez Weiss) načrtuje od nedelje, 10. 9. do nedelje, 17. 9. 1989 enotedensko bivanje z izleti v notranjost dežele in enodnevnim izletom z ladjo na otok Brač ali Hvar. Podrobne informacije bomo še objavili. Prisrčno vabljeni!			

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 23. 6. 1989			
		dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$	13,50	14,10
za 1 angleški funt	£	20,90	22,10
za 100 franc. frankov	f	203,00	213,00
za 100 ital. lir	Lit	0,95	1,00
za 100 dinarjev	DIN	0,07	0,11
za 100 švic. frankov	sfr	805,00	825,00
za 100 holand. guldnov	Hfl	618,00	634,00
za 100 nemških mark	DM	694,50	711,50

 Posreduje: Posojilnica-Bank Zveza-Bank, Celovec

7 17 23 30 37 38 (19) 221 121 1X1 X1X
Joker: 802930 b.j. Stava: 1:4, 1:4, 2:1, 2:0, b.j.

RAZSTAVE

Celovec
– Kulturna taberna Pri Joklu: Heinz Ortner, grafike, „Und immer wieder die menschliche Figur“. – **Kärntner Landesgalerie:** (do 2. 7.): Gustav Januš, dela iz novejšega obdobja. – **Prostori AUSTRIA TABAK,** Šentpeterska c. 7: (do 30. 6.) Alois Köchl, Sedem tabaskih zaves za Bert Brechtov „Die sieben Todsünden der Kleinbürger“. – **Kärntner Landesgalerie:** (do 9. 7.) Isabella Ban, Installationen: Blauer Domitian, Frühmüller in der Disco, Bon voyage. – **Galerie 61** (R. u. G. Nitsch) (do 12. 7.): Inge Vavra, „Ohne Trübung“, 26 tiskanih grafik 1989. – **Celovski planetarij** (Villacherstr. 239): Razstava „Evropsko okno v univerzum“, dokumentacija največjega in najvažnejšega astronomskega raziskovalnega centra na svetu ESO (European Southern Observatory). Ta ima svojo opazovalnico na 2000 m visoki gori La Silla v Čilu.

Tinje
– **Galerija Tinje:** (do 5. 9.) – Iska Rano, slike.

Galerija Rožek
– **Hans Staudacher,** razstava. Dela bodo na ogled do 14. julija 1989.

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. **Uredništvo in uprava:** 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, telex 42 20 86 ZSO. **Glavni urednik:** Ivan P. Lukan; **urednika:** Andrej Kokot, Andrej Mohar. **Tisk:** Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. **Zastopstvo za Jugoslavijo:** ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. **Letna naročnina:** 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. **Oglasi:** 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

Strokovna šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester Šentpeter 25, 9184 Šentjakob v R., tel.: 04253/343

Objava

Po odloku Deželnega šolskega sveta je **sprejemni izpit** za 1. razred 3-letne Strokovne šole za gospodarske poklice in za 1. razred 5-letne Višje šole za gospodarske poklice na Strokovni šoli za gospodarske poklice v **sredo, 5. 7. 1989, ob 9.30 uri**

Izpit bo trajal predvidoma do 12.00 ure. Ker je na šoli še nekaj prostih mest, imajo še možnost prijave tudi tisti, ki so rok vpisovanja zamudili.

Vodstvo šole

Športno srečanje v Hrastniku: SSZ odnesla eno zmago

Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije prireja za slovenske športnike iz štirih držav (Avstrije, Italije, Madžarske in Jugoslavije) vsako leto športno srečanje, na katerem lahko pokažejo svoje sposobnosti predvsem mlajši slovenski športniki. Na srečanjih, ki so vedno v drugem kraju, pa je poleg športnih dvobojev v ospredju predvsem prijateljstvo med športniki iz raznih držav.

Tekmovanj se redno udeležujejo tudi športniki Slovenske športne zveze iz Celovca, ki so letos poskrbeli tudi za veliko presenečenje: v Hrastniku so namreč po dolgih letih uspeli zmagati v ekipni konkurenci namiznega tenisa. Ekipa v sestavi Jože Senica, Marko Smrtnik, Mirko Oraže, Aleksander Mak in Andrej Mohar je zmagala v vseh srečanjih in tako z maksimumom točk osvojila 1. mesto. Že v prvi tekmi z domačim Hrastnikom so si naši igralci priborili prednost: Senica in Smrtnik sta zmagala vsak po dve tekmi, peto točko pa je dodal Mirko Oraže, tako da je bil rezultat 5:3 za SSZ. V drugi tekmi z ekipo Zveze slovenskih športnih društev iz Italije so točkovali Senica (2), Smrtnik, Oraže in Mohar in zmagali s 5:2, proti Porabju pa igralci SSZ niso izgubili niti enega niza in gladko zmagali s 5:0 (točke: Oraže 2, Mak 2, Mohar 1).

Drugi dan so Oraže, Smrtnik in Mak tekmovali tudi v konkurenci posameznika

kov in za igralci domače ekipe (Vizjak, Pevcin, Teršelj) zasedli častna mesta še pred igralci iz Italije in Porabja. Žal SSZ tokrat ni mogla sestaviti ženske namiznoteniške ekipe, tako da svojega naslova iz lanskega leta tudi ni mogla braniti. Sploh sta se pri ženskah pomerili le ekipi domačink in Slovenk iz Italije, v obračunu pa so bile domačinke, tako v tekmovalni posameznici kot tudi ekipno, močnejše.

Tudi nogometaši Slovenske športne zveze iz Celovca so so prišli na to srečanje z velikimi upi, saj so že v preteklih letih igrali za 1. mesto. Toda letos so se morali zadovoljiti z eno samo točko (proti Slovincem iz Italije so igrali neodločeno – 0:0) in zasedli le zadnje mesto. Drugi dan so namreč napravili vse možnosti že s porazom proti domačinom (0:2), temu pa je sledil še hujši (1:6) s Porabjem. Edini gol za našo ekipo je dosegel Berchtold, v turnirju pa so zmagali domačini iz Hrastnika.

Organizatorjem je spodletelo le pri pripravi šahovskega tekmovanja, saj naj bi igrali le mladinci. Tako sta se odzvali le domača in porabska ekipa, pri čemer so bili tako v ekipnem kot tudi v posameznem tekmovanju boljši domačini. Kljub temu pa je treba poudariti, da je srečanje lepo uspelo, tako v športnem kot tudi v družabnem pogledu.

V Hrastniku so nastopili tudi športniki Slovenske športne zveze.

Slika: Mohar

Zmagoviti „plavi“

V Zagrebu je nastopila gotovo najboljša jugoslovanska košarkarska reprezentanca zadnjih let. Tako tudi ni čudno, da so domačini suvereno že četrtič osvojili naslov evropskega prvaka in se tako utrdili v samem vrhu svetovne košarke.

Finalna tekma z Grčijo v nedeljo je bila zelo neizenačena, saj je Jugoslavija ob polčasu vodila že s 54:35, v drugem polčasu pa občasno z več kot 30 koši prednosti, ob koncu tekme pa je zapustila parket z rezultatom 98:77 kot jasn zmagovalec finalne tekme. Toda tekma klub očitni premoči jugoslovanske ekipe nikoli ni bila dolgočasna, saj so jugoslovanski reprezentanti demonstrirali prave

košarkarske atrakcije: hitre in natančne podaje v zraku, dolgi in visoki skoki ter zabijanje žoge v koš.

Najboljši igralec v ekipi evropskega prvaka je bil spet Dražen Petrović, ki je v finalni tekmi sam dosegel kar 28 košev. Grki ob taki premoči nikoli niso imeli možnosti za izenačenje, pa čeprav je Nikos Galis sam dosegel 30 košev.

V tekmi za tretje mesto je Sovjetska zveza premagala Italijo s 104:76, Španija je z zmago proti Franciji (95:87) postala peta, Bolgarija pa si je z zmago proti Nizozemski (91:86) zagotovila sedmo mesto na evropskem prvenstvu. Najbolj razočarani so bili sovjetski reprezentanti.

Čeprav je koroški nogometni prvak Trg začel kvalifikacijsko tekmovanje za vstop v drugo zvezno ligo z zmago proti LUV Graz (1:0) ter remijem proti Chemie Linz (1:1), pa kljub temu nima najboljših izgledov, saj je to nedeljo izgubil v Gradcu

Pomoč potrebna

z 0:2. Zdaj pa mora doma igrati še proti Linzu in zmagati, hkrati pa upati, da bo Linz premagal Gradec (prva tekma 1:0 za Gradec), saj bi imel le v tem primeru možnosti, da se le še uvrsti med avstrijske drugoligaše.

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Komentar: SILVO KOVAČ

Le miniaturno zmago, ki bo prav gotovo obšla šahovski svet, je v 1. kolu VIII. Vidmarjevega memoriala v Ljubljani dosegel slovenski šahovski prvak – mednarodni mojster Aljoša Grosar v srečanju z jugoslovanskim mednarodnim mojstrom Todorčevićem.

V kraljevem fianketu – otvoritvi, ki ima mnogo skupnega s Pirčevo obrambo, je Grosar po otvoritvi izkoristil aktivnejši položaj svojih figur in z učinkovito kombinacijo na kraljevem krilu postavil že po 25. potezah nasprotnika pred matno sliko.

GROSAR–TODORČEVIĆ

1. e4 g6 Črni se je odločil za fianketo kraljevega lovca – otvoritev, ki ima vse značilnosti Pirčeve obrambe 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 itd. 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. f4 c6 Todorčević bi lahko s potezo 4...Sf6 prešel v poznano pozicijo Pirčeve obrambe, vendar pa želi z igrano potezo presenetiti mladega nasprotnika. 5. Sf3 Lg4 6. Le3 Db6?! Črna dama trenutno vrši pritisk na polje d4 in b2, vendar pa je po 7.

Dd2 beli kmet na polju b2 strupen, saj na 7...Db2: sledi 8. Tbl Da3 9. Tb7: Z igrano potezo pa Grosar pripravlja dolgo rokado in se ne zanima za dvojnega kmeta na f liniji. 7...Lf3: 8. gf3 Sd7 9. 0-0-0 Da5 Todorčević priznava, da je bil izlet dame na b6 neuspešen, saj zavira napredovanje b kmeta. 10. Kbl Dobra poteza. Kralj varuje kmeta a2, obenem pa je v podobnih pozicijah po mali rokadi črne ga možen skok skakača na polje d5. 10...b5 11. Ld3 Sb6 12. Thgl Tb8 13.f5! Pravilna odločitev belega! Kdo bo hitrejši v napadu na kralja? V nastali poziciji na šahovnici odloča vsaka poteza. 13...b4 14. Se2 Sa4 15. Kal Grozilo je

15...Sc3+. 15...Sf6?! Napad črne na dramskem krilu se je zaustavil, zato se je Todorčević odločil za razvoj figur kraljevega krila. Za črne ga je bilo mogoče nadaljevanje 15...c5, ki bi onemogočilo nadaljevanje Grosarja kot v partiji. 16.Lh6 0-0 17. fgh hg6 18. e5!! GLEJ DIAGRAM! Grosar se je odločil za žrtev kmeta, ki je uvod v učinkovito zaključno kombinacijo. 18...de5 19. Lg6!! Sledi žrtev lovca za napad belega po odprti g liniji. 19...fg6 20. Tg6: Tf7 21. Tdgl Sc3?! Položaj črne je že tako majav, da ga ne zadrži tudi poteza 21...Se8 zaradi 22. Lg7: Tg7:(Sg7) 23. Dh6. Poteza 21...Sc3 je zadnja možnost črne, da zaplete pozicijo okrog belega kralja. 22. Tg7:+ Tg7: 23. Tg7:+ Kh8 24. bc3 bc3 25. Dg5! in Todorčević je podpisal predajo!

Začasna žrtev kmeta v 18. potezi je Grosarju omogočila ta skok dame v črni tabor. Todorčević se je prepričal, da je njegova napada konec po nadaljevanju 25...Tb1+ 26. Kbl: Db4+ 27. Kcl Db2+ 28. Kdl Dbl+ 29. Scf!

Tinči Urbajs je svoje centimetre nadomestil z borbenostjo.

Prevelika žoga, majhen koš

Z velikimi upi so v nabito prazni dvorani v Tolminu nastopili slovenski rekreativci, a ni šlo. Ker jih je bilo premalo, so jim Tolminci posodili igralca, ki pa je v vrsti „Joklnov“ dal „samo“ 19 košev. Drugi vzrok pa je bila (ne)visokost naših, saj so bili za glavo nižji. Za prihodnje leto pripravljajo popravke pri dolžini. Sicer še ne vedo, ali se bodo dali nategniti ali pa bo potreben kirurški poseg.

Ekipa pa je kljub vsemu pokazala atraktivno igro. Vinko Kokot je zabijal koše, Tinči Urbajs je švigal med nasprotnikovimi nogami, Bernard Zupanc je recitiral pesmi, Bogč Kavčič je videl dva koša, le zadel ni pravega, Danilo Prušnik je metal iz vsakega položaja, Gabriel Lipuš pa kar iz sredine.

Tekma pa je naše junake tako ogrela, da so se morali hladiti skoraj vso noč.